

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ *OXIZ È È* κατά **ΕΛΛΑΔΑΣ**

(Προσφυγή αριθ. 2736/05)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

18 Ιανουαρίου 2007

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

-Ακριβές αντίγραφο.

Στρασβούργο, 18.01.2007

(υπογραφή) S. NIELSEN – Γραμματέας Τμήματος

Στην υπόθεση *OXIZ È È* κατά **Ελλάδας**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα με την εξής σύνθεση:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, *πρόεδρο,*

Κύριο Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Κυρία F. TULKENS,

Κυρία Ε. STEINER,
Κύριο Κ. HAJIYEV,
Κυρία D. SPIELMANN,
Κύριο S.E. JEBENS, *δικαστές,*
και τον κύριο S. NIELSEN, *γραμματέα τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 12 Δεκεμβρίου 2006,
Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία
αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 2736/05) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία κατατέθηκε από έναν βούλγαρο υπήκοο, τον κ. ~~ΟΞΙΑΣ Ε Θ~~ ο προσφεύγων»), ενώπιον του Δικαστηρίου στις 29 Δεκεμβρίου 2004 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον κύριο L.L. Ρορον, δικηγόρο στο σύλλογο της Σόφια. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από την απεσταλμένη του αντιπροσώπου της, κυρία Γ. Σκιάνη, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2005, το Δικαστήριο αποφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Επικαλούμενο το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης, αποφάσισε να αποφανθεί ταυτόχρονα επί του παραδεκτού και επί της ουσίας της υπόθεσης. Στις 10 Οκτωβρίου 2005, η βουλγαρική κυβέρνηση κλήθηκε να παρουσιάσει, εφόσον το επιθυμούσε, γραπτές παρατηρήσεις επί της υποθέσεως (άρθρα 36 § 1 της Σύμβασης και 44 § 1 του κανονισμού). Αυτή δεν απάντησε.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1973. Σήμερα εκτίει ποινή κάθειρξης στην φυλακή της Θεσσαλονίκης.

5. Στις 19 Ιανουαρίου 2003, στο πλαίσιο μιας αστυνομικής έρευνας, ο προσφεύγων συνελήφθη για κατοχή και εμπορία ναρκωτικών. Στις 20 Ιανουαρίου 2003, ασκήθηκε εναντίον του ποινική δίωξη.

6. Στις 24 Ιανουαρίου 2003, ο προσφεύγων προφυλακίστηκε.

7. Στις 5 Μαΐου 2003, ο πρόεδρος του Εφετείου παρέπεμψε τον προσφεύγοντα σε δίκη.

8. Στις 11 Φεβρουαρίου 2004, το Κακουργιοδικείο Θεσσαλονίκης τον καταδίκασε σε ισόβια κάθειρξη (απόφαση αριθ. 208/2004).

9. Στις 11 Φεβρουαρίου 2004, ο προσφεύγων άσκησε έφεση.

10. Από τον φάκελο προκύπτει ότι ο προσφεύγων ζήτησε, στις 7 Ιουλίου 2004, από τον Εισαγγελέα Εφετών Θεσσαλονίκης, τον ορισμό της συζήτησης όσο το δυνατόν νωρίτερα. Την ίδια ημέρα, η αίτησή του απορρίφθηκε από τον Εισαγγελέα Εφετών. Η συζήτηση ενώπιον του Εφετείου Θεσσαλονίκης ορίστηκε στις 27 Μαρτίου 2007.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

11. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραγνώρισε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή .... (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό (...) δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον κατηγορίας ποινικής φύσεως.»

12. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας, η οποία διεξήχθη με ταχύτητα, δεν προσφέρεται για κριτική.

A. Επί του παραδεκτού

13. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει εξάλλου ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

1. Περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη

14. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 19 Ιανουαρίου 2003, με την σύλληψη του προσφεύγοντος. Οι διάδικοι ενημέρωσαν το Δικαστήριο ότι η συζήτηση ενώπιον του Εφετείου ορίστηκε στις 27 Μαρτίου 2007. Έπεται ότι η επίδικη διαδικασία, η οποία κρίθηκε σε πρώτο βαθμό, είναι ακόμα εκκρεμής ενώπιον του Εφετείου. Μέχρι σήμερα, έχει διαρκέσει τρία χρόνια και έντεκα μήνες περίπου.

2. Εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας

15. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία του, και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και εκείνης των αρμοδίων αρχών (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25444/94, § 67, CEDH 1999-II).

16. Το Δικαστήριο έχει χειριστεί πολλές φορές υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με εκείνα της προκείμενης υπόθεσης και

έχει διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλέπε *Δαλίδης κατά Ελλάδας*, αριθ. 26764/04, §§ 12-16, 21 Σεπτεμβρίου 2006).

17. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα γεγονός ή επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην παρούσα περίπτωση. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ειδικότερα ότι παρόλο που η διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Κακουργιοδικείου Θεσσαλονίκης δεν προσφέρεται για κριτική, ωστόσο η υπόθεση παραμένει εκκρεμής ενώπιον του Εφετείου Θεσσαλονίκης και η συζήτηση έχει οριστεί για τις 27 Μαρτίου 2007. Κατά την ημερομηνία αυτή, η διαδικασία της έφεσης θα έχει συμπληρώσει περισσότερα από τρία χρόνια, διάστημα το οποίο δεν είναι λογικό, κυρίως στο πλαίσιο ποινικών υποθέσεων. Σε ό,τι αφορά επιπλέον την συμπεριφορά του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο δεν διαπιστώνει κάποια καθυστέρηση που να μπορεί να του καταλογιστεί. Αντιθέτως, διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων ζήτησε τον ορισμό της συζήτησης ενώπιον του Εφετείου σε μία ημερομηνία εγγύτερη από την προβλεπόμενη, αίτημα το οποίο απορρίφθηκε.

16. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του επί του ζητήματος αυτού, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, εν προκειμένω, η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν συνάδει προς την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Κατά συνέπεια, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

19. Ο προσφεύγων παραπονείται επίσης διότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει κανένα δικαστήριο στο οποίο να μπορεί κανείς να απευθυνθεί για να παραπονεθεί για την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας. Επικαλείται το άρθρο 13 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερία παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων των.»

20. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης είναι ειδικός νόμος (*lex specialis*) σε σχέση με το άρθρο 13 και ότι δεν είναι αναγκαίο να υπάρξει απόφαση και επί της αιτίας της αυτής. Σε κάθε περίπτωση, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων θα μπορούσε να ασκήσει κατά των δικαστών που επιλήφθηκαν της υποθέσεώς του την αγωγή που προβλέπεται από το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα. Το άρθρο αυτό καθιερώνει την έννοια της ειδικής αδικοπραξίας δημοσίου δικαίου, θεσπίζοντας μία εξωσυμβατική ευθύνη του Κράτους, η οποία προκύπτει από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι ο προσφεύγων θα μπορούσε επίσης να ζητήσει από τον Υπουργό Δικαιοσύνης να ασκήσει πειθαρχική διαδικασία σε βάρος τους.

A. Επί του παραδεκτού

21. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Το Δικαστήριο σημειώνει εξάλλου ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανένα λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

22. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 13 εγγυάται μία πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου που να επιτρέπει την προσφυγή κατά της παραβίασης της υποχρέωσης, η οποία επιβάλλεται από το άρθρο 6 § 1, να εκδικάζονται οι υποθέσεις μέσα σε

λογική προθεσμία (βλέπε *Kudla κατά Πολωνίας* [GC], no. 30210/96, § 156, CEDH 2000-XI).

23. Εξάλλου, το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσφέρει στους ενδιαφερόμενους μία πραγματική προσφυγή με την έννοια του άρθρου 13 της Σύμβασης που να τους επιτρέπει να προβάλουν τις αιτιάσεις τους κατά της διάρκειας μιας διαδικασίας (*Κόντη-Αρβανίτη κατά Ελλάδας*, no. 53401/99, §§ 29-30, 10 Απριλίου 2003). Το Δικαστήριο δεν διακρίνει εν προκειμένω κανένα λόγο για να παρακάμψει την νομολογία αυτή, πολύ περισσότερο αφού η Κυβέρνηση δεν βεβαιώνει ότι η ελληνική έννομη τάξη έχει αποκτήσει εν τω μεταξύ μία τέτοια προσφυγή.

24. Συνεπώς, το Δικαστήριο εκτιμά ότι εν προκειμένω υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης λόγω της απουσίας στο εθνικό δίκαιο μιας προσφυγής που θα επέτρεπε στον προσφεύγοντα να επιτύχει την κύρωση του δικαιώματός του να δικαστεί η υπόθεσή του μέσα σε λογική προθεσμία, με την έννοια του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

25. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

26. Ο προσφεύγων αξιώνει 14.700 ευρώ για την υλική ζημία που υποστηρίζει υπέστη εξαιτίας της φυλάκισής του. Επιπλέον, ζητεί 15.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

27. Η Κυβέρνηση αντικρούει τις αξιώσεις αυτές. Υποστηρίζει ειδικότερα ότι δεν υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των επικαλούμενων ζημιών και της διαπιστωθείσας παραβίασης και καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει τα αιτήματα αυτά. Για την Κυβέρνηση, μία διαπίστωση της παραβίασης θα αποτελούσε αφ'εαυτής μία δίκαιη ικανοποίηση.

28. Το Δικαστήριο δεν διαπιστώνει αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της διαπιστωθείσας παραβίασης και της επικαλούμενης υλικής ζημίας και απορρίπτει το αίτημα αυτό. Αντιθέτως, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υπέστη βέβαιη ηθική βλάβη. Αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης, το Δικαστήριο του επιδικάζει 3.500 ευρώ για την αιτία αυτή, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος επί του ποσού αυτού.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

29. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης 7.100 ευρώ για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου. Προσκομίζει τέσσερις αποδείξεις συνολικού ποσού 6.500 ευρώ σε ό,τι αφορά τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

30. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντος είναι αόριστες και αναπιολόγητες. Εκτιμά ότι το επιδικαστέο για την αιτία αυτή ποσό δεν μπορεί να υπερβεί τα 500 ευρώ.

31. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας και της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* [GC], no. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI).

32. Σε ό,τι αφορά τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε στην Ελλάδα, το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι η διάρκεια μιας διαδικασίας μπορούσε να επιφέρει μία αύξηση των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης του προσφευγόντος ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και ότι πρέπει επομένως να ληφθεί υπόψη το γεγονός αυτό (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Caruano κατά Ιταλίας*, απόφαση της 25 Ιουνίου 1987, série A no. 119-A, σελ. 15, § 37). Εν τούτοις, το Δικαστήριο σημειώνει ότι κάποια από τα έξοδα που αξιώνει ο προσφεύγων δεν οφείλονται στην διάρκεια της διαδικασίας αλλά πρόκειται για έξοδα στα οποία φυσιολογικά υποβάλλεται κανείς μέσα στα πλαίσια της επίδικης διαδικασίας. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά τα έξοδα για τις ανάγκες της εκπροσώπησης του προσφεύγοντος ενώπιόν του, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο τελευταίος δεν προσκομίζει κανένα δικαιολογητικό.

33. Το Δικαστήριο θεωρεί ως εκ τούτου ότι θα πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα ένα μέρος μόνο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της υπόθεσης, κρίνει εύλογο να επιδικάσει στον προσφεύγοντα 1.500 ευρώ για την αιτία αυτή, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

34. Το Δικαστήριο κρίνει προσήκον να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή.

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

3. *Αποφαίνεται ότι* υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης.

4. *Αποφαίνεται ότι*

α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 3.500 (τρεις χιλιάδες πεντακόσια) ευρώ για ηθική βλάβη και 1.500 (χίλια πεντακόσια) ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο,

β) από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

5. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 18 Ιανουαρίου 2007 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)
Søren NIELSEN
Γραμματέας

(υπογραφή)
Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.
Αθήνα, 07 Φεβρουαρίου 2007
Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος